

Posudek diplomové práce
Bc. Petra Barteková
Případová studie
rekultivace území lomu Silvestr na Sokolovsku
aneb cesta z lomu na golf

Fakulta humanitních studií University Karlovy v Praze
katedra sociální a kulturní ekologie, 2016

Úvod

Bakalářka **Petra Barteková** je nepochybně místní patriot a nepochybně je dobře, tedy na úrovni dlouhodobě zažitého porozumění, obeznámena se strategií udržitelného rozvoje, již v podstatě přijala za svou. To první má zřejmě od narození, to druhé získala během studia na katedře sociální a kulturní ekologie; obojí se promítá do volby aktuálního tématu, tedy rekultivace území zasaženého těžbou, konkrétně za humny jejího domova, a oboje čtenář pozná již z dobře zvoleného motta práce.

1. Obsahová stránka

Již ve stručném, ale výstižném úvodu seznamuje autorka se dvěma hlavními možnostmi rekultivace důlní krajiny a s tím, že při volbě dobrého řešení (ne jen postupů, ale i zvolené výsledné podoby) je nezbytná dobrá komunikace s veřejností. Nezapomene také jasně uvést vlastní pozici výzkumnice.

Následující kapitoly se věnují systematicky a v logickém sledu popisu všech teoretických pojmů, koncepcí a posléze území. Celkově je možné shrnout, že Petra volí vždy (i na základě konzultací) relevantní literaturu (ač to nepřehání s jejím množstvím), dobře ji vytěží a uvede vždy spíše jen to nejnnutnější, nicméně věcně správně, co pro empirickou část práce potřebuje. Totéž platí i pro popis zájmového území.

Metodologická část práce jistě zaslouží pochvalu za důkladnost, i s přihlédnutím k tomu, že toliko dvouleté studium sociální a kulturní ekologie nedává příliš mnoho příležitostí seznámit studující se širokou paletou kvantitativních ani kvalitativních metod, natož je vyzkoušet v praxi. Rád bych však vyzdvihl ještě jeden, v diplomových pracích ne zcela obvyklý rys. Barteková nezůstává jen u „povinného“ formálního popisu zvolené metody, již pak s větší či menší přesností a pochopením aplikuje; její exkurz do celkem rozsáhlé literatury týkající se sociologických metod obecně a případové studie zvláště ve spojení s kompetentním dotazováním na užití metod v empirické praxi v průběhu konzultací svědčí o tom, stejně jako kapitolka o výzkumné etice, že se skutečně snažila porozumět tomu, „jak se vyrábí sociologická znalost“.

Ve vlastním výzkumu pak pečlivě volí nejprve kritéria výběru vzorku, teprve pak respondenty, pečlivě popisuje celý průběh, porovnává a konfrontuje tak, jak se seznámila s metodou triangulace, jednotlivé typy dat (dokumenty, expertní rozhovory, dotazník). Ve vybraném vzorku přesto bohužel chybí žena, což u expertních rozhovorů je s přimhouřením oka tolerovatelné; autorka však samozřejmě nedostatek alespoň reflektuje.

V práci neschází poctivá diskuse nad validitou použitých prostředků i výsledků a konečně hutně formulovaný, dobře podložený závěr.

2. Práce s literaturou

Knižních titulů, jak bylo již řečeno, vybere Barteková tolik, kolik potřebuje, ač množství metodologické literatury rozhodně zaslouží spíše pochvalu, stejně jako velký počet vytěžených internetových nebo „šedých“ zdrojů. Interpretuje, parafrázuje a cituje bez obtíží a korektně, jednotně dodržuje (až na občasný překlep) standardní citační normu nepatrně na katedře upravenou.

3. Formální stránka

Z počtu stran bohužel vycházet nelze, protože se Petře Bartekové, která měla pro práci na diplomce pečlivý časový rozvrh a v klidu jej dodržela, paradoxně „podařilo“ na samotném konci celý text naformátovat do extrémně úzkých sloupců a výsledkem je obludný tlustospis, který Petra poctivě nechtěla po termínu měnit. Inu, stane se – nebýt toho, byla by práce typograficky pěkně střízlivě upravená; rozhodně má spíše větší než malý rozsah, obsahuje naprosto všechny povinné náležitosti a v přílohách i leccos, co není vždy standardem a je i pečlivě uvedeno v seznamu příloh.

Práce není prosta překlepy, vychýlení z vazby nebo chyb v interpunkci. Během jejího zpracování však Petra věnovala rozpoznatelné úsilí čištění chyb (i stylu) a výsledek jistě není horší než dnes běžný průměr.

O poněkud kostrbatém stylu autorky, která nedokáže vždy úspěšně vytvořit logickou větnou konstrukci a zvolit přílehlavé synonymum, si čtenář může udělat obrázek např. z následujícího souvětí: „Pro své činnosti organizace byla později federální vládou Spojených států přijata jeho metoda ochrany přírody a správy pozemků a drasticky se zvýšilo procento množství půdy spravované vládou [Cunningham, 2016].“ (str. 7). Přesto text jistě splňuje základní nároky kladené na vědeckou práci, je plynulý, čtivý a většinou srozumitelný.

4. Celkové hodnocení

Úvodem musím s radostí konstatovat, že práce s Petrou Bartekovou byla pro mne jako učitele velmi příjemná. Petra sama si přála konzultace poměrně velmi často, ale byla vždy dobře připravená, schopná konzultací na dálku (písemně, telefonem) a samozřejmě i přímo, vždy byla schopná rychle použít dané rady i za cenu třeba trochu pracných změn a vždy přistupovala k práci pozitivně. To však neznamená, že neměla a nemá vlastní názor a priority (např. ji jako místní znalkyni zaujal fenomén golfového hřiště, ale na vybidnutí se celkem vyváženě věnovala i lesoparku, obdobně jsme ladili metodický postup a vytěžování výzkumných dat).

Zvládnutí teoretického rámce obsahuje i pro téma zásadní základní paradigmatickou dvojici protection vs. conservation, stručně, ale správně vyloženou a také použitou.

Výsledkem je plastický celkový obraz dvojitého rekultivačního výsledku v dobře prozkoumaném území a s velmi slušně zpracovanými názory zpracovatelů, odborníků i uživatelů (místních obyvatel). Mohlo by se zdát, že Petra s přihlédnutím k zaměření svého studia trochu překvapivě „fandí“ těžarům, ale jednak je její vyhodnocení podložené (vlastnické vztahy, míra dobrovolnosti Sokolovské uhelné, volba řešení pro „vyšší vrstvy“ i pro nejširší veřejnost) a reakce uživatel je získána reprezentativně, jednak ani v interpretaci nepřekračuje meze objektivit.

Ze všech výše uvedených důvodů s potěšením **doporučuji práci k obhajobě a navrhuji hodnocení velmi dobře až výborně s bodovým zpřesněním 15 až 16 bodů**, přičemž možnost dosažení lepší varianty dobrým výkonem u obhajoby rozhodně nevylučuji.